

[Holger Larsen.]

personer får mulighed for at se på de pågældende tilfælde og indhente nye oplysninger.

Appelinstanser på det sociale område kendes jo allerede. I værgerådsloven af 1922 såvel som i lov om offentlig forsorg af 1933 indeholdes bestemmelser om, hvorledes forældre kan appellere børneværnsudvalgets kendelser til landsnævnet for børneforsorg, ja, eventuelt appellere videre, ligesom man indenfor en lovgivning, der løber parallelt med denne, nemlig ulykkesforsikringslovgivningen, har mulighed for at få en sag efterprøvet. Kun invalideforsikringsrettens afgørelser er endelige.

Med hensyn til sammensætningen af den appelinstans, som her foreslås oprettet, er det helt naturligt, at lægekundskaben er repræsenteret. Der foreslås to lægekyndige medlemmer; det er det samme antal lægekyndige, som sidder i invalideforsikringsretten, og når der netop er to, er det nok, fordi man hidtil har ønsket, at den ene skulle være kyndig på det medicinske område og den anden på det kirurgiske. Det er altså all right, og det foreliggende forslag til en appelinstans opererer da også med to faste lægekyndige medlemmer. Jeg ser meget vel, at der i forslaget gives mulighed for at tilkalde specialister som rådgivere i de enkelte tilfælde; men jeg vil gerne rejse det spørgsmål overfor den højtærede minister, om man ikke i appelinstansen skulle lade den ene lægekyndige være en neurolog, hvis man ikke vil gå så vidt, at man skal have en tredje læge ind som fast medlem, for at i alle tilfælde den ene kan være neurolog. Dårlige nerver må i vore dage tages alvorligt, hvadenten de optræder som primære eller sekundære lidelser.

Når arbejdsgiverforeningen er repræsenteret i den nuværende invalideforsikringsret, er vedkommende medlem vist nærmest tænkt som repræsentant for de ydende parter, således som det også er tilfældet med sygekasserepræsentanterne. I appelinstansen bør hovedvægten med hensyn til arbejdsgiverrepræsentanten og arbejderrepræsentanten lægges på det kendskab, de har til arbejdsmarkedet. Det er ikke tilstrækkeligt at fastslå, at en mand, der har fået det ene ben amputeret, teoretisk kan påtage sig både det ene og det andet arbejde, hvis et sådant arbejde ikke findes. Det er ikke til-

strækkeligt at fastslå, at en tuberkulose-ramt ikke længere er smittefarlig, hvis hans arbejdskammerater forhindrer ham i at vende tilbage til hans arbejdsplads. Det er her, erhvervslivets repræsentanter kan yde et værdifuldt bidrag ved bedømmelsen af invaliderettens afgørelser, idet de kan op- søge de virkelige muligheder for beskæftigelse af dem, der rammes af invaliditet.

Det er endvidere naturligt, at såvel en repræsentant for centraladministrationen som en repræsentant for det kommunale forsorgsarbejde får sæde i appelinstansen. Det er et fremskridt i forhold til den nuværende invalideforsikringsret.

Endelig vil jeg udtale min glæde over, at ministeren har foreslået, at også De samvirkende Invalideorganisationer bliver repræsenteret. Noget sådant var jo utænkeligt i 1921, da man oprettede invalideforsikringsretten; det faldt heller ingen ind i 1933, da folkeforsikringsloven trådte i kraft. Men i dag kan man ikke tænke sig at løse invalidespørgsmål uden i samarbejde med de invalideredes egne organisationer.

Tanken om en appelinstans har vel ligget i luften længe, men det var alligevel først, da invalideorganisationerne i vinteren 1952 —53 rejste spørgsmålet, at sagen for alvor kom til offentlig debat. Invalideorganisationerne henledte samtidig opmærksomheden på det ønskelige i et koordineringsorgan, der skulle samle alle positive kræfter til fremme af de invalideredes erhvervsmuligheder. Mange forskellige organer arbejder jo med at få erhvervshemmede og invaliderede personer ind i erhvervslivet, men man mangler et sted, et organ, hvor bestræbelserne kan koordineres, og jeg benytter derfor lejligheden til at spørge den højtærede socialminister, hvor langt han er kommet med sine overvejelser med hensyn til dette problem.

Jeg forstår det fremsatte forslag således, at invaliderenteansøgerne skal have adgang til selv at føre deres sag for appelinstansen. Dette er utvivlsomt en rigtig tanke. Som forholdene er i dag, er det yderst få, der forsøger at sætte sig ind i deres sag, før den kommer til afgørelse i invalideforsikringsretten. Hvis appellen skal have den rigtige virkning, også den rigtige psykologiske virkning på de pågældende, må den invaliderede eller hans rådgiver have ad-